

*Galeria de
Solsonenses
Ilustres*

1873 - 1973

El Doctor

JOSEP AUGÉ i PUJOL,
canonge doctoral en
el Centenari del seu
naixement.

El Dr. Josep Augé i Pujol naxia en la ciutat de Solsona a les sis del matí del dia 20 de setembre de l'any 1873, fill de Pau Augé i Montraveta, sastre, i d'Angela Pujol i Però, era cristianat l'endemà, 21 de setembre, festa de l'apòstol St. Mateu, per Mn. Ramon Ricard, rector de Solsona. El bisbe de Vic Pere Colomer Mestre el confirma el dia 1 de novembre de 1878.

1

El seminarista: Als onze anys inicia la carrera sacerdotal que cursa en el Seminari conciliar de la ciutat nadiua. Captiven als professors el nombre i la qualitat de les facultats i dons que adornen la seva persona: un cos ceapat, atlètic, resistent al treball i a les fatigues, una testa romana, un front ample, ca-

bells rutllats, la mirada perforadora i reflexiva traïnt el foc intern; la intel·ligència perspicax i ràpida, una vivacitat espurnejant, imaginació feraç, eloqüència natural, notable talent i riquíssima memòria, tot prestigiat per una constant aplicació sense minves, una laboriositat inlassable i el meravellós capteniment, **modèlic** en totes les virtuts, pura delícia pels professors, pels prefectes i pels condeixebles.

Bones qualificacions, intervenció en els actes acadèmics i premis constants en el Certamen de la Puríssima palesen el gust innat, el dalder d'una exquisida perfecció científico-literària. No se li albiren defectes puerils, les típiques lleugereses de la joventut... sembla talment pronosticar, a la bestreta, la noblesa futura del seu nom, del seu ministeri que co-beja no tolerar una volva de pols, una im-

perfecció humana per a modelar l'home de Déu que "entra a peu pla al santuari", criteri d'un rector de Seminari a qui sobraven proves definitives per estargar la honorífica lloança, ratificada al llarg de la seva vida sacerdotal.

— — —

L'ambient del Seminari conciliar en el temps del Dr. Augé era difícil; hi havia una lluita aferrissada entre carlins i integristes, semblava una caserna de guerrers, un club de polítics fracassats, una àgora d'utopies destorcatades i solucions catastròfiques. El bisbat havia estat l'escenari de les tràgiques guerres civils, els seminaristes reflexen les idees de les llurs famílies... la por general dels seminaristes per les guerres d'ultramar i la permanent organització militar de les joventuts carlines, tot plegat fomenta una guerra aldufera i agressiva entre els seminaristes.

El Dr. Augé entrenat en la vida laboriosa per una família nombrosa, 14 germans, fill de Solsona prou advera els crits esbalaïdors de les cases enrunades en tots els carrers i places, naturalment refusa la guerra, recerca la veritat, rebutja l'inútil escatir qüestions insolubles amb el seu esforç, les conteses irades, menys admetre dirimir les xiques discòrdies germanívoles amb mitjans de foc, de sang i de mort.

Entre els predilectes lamenta les enderiades baralles. Lentament el seu prestigi tan sòlidament guanyat en les aules i en el diàleg incansable, equànim capgira aquella mentalitat predominant en el Seminari; no seran els periodistes madrilenys, ni els llurs diaris, ni els programes polítics, ni l'utòpica expectativa de futures guerres perquè el país comenci una era de prosperitats polifacètiques, seran les assignatures de la carrera, el renovellament de la pietat en la diòcesi, seran els problemes catalans: religioso-moral-político-socials, seran els afers de la Catalunya renaixent, els temes útils en les hores d'esplai i de passeig.

Tot naturalment esdevé el cap on es presenta, li reconeixen i accepten la seva superioritat els condeixebles, superioritat aquesta la més difícil d'atènyer (1). Els seminaristes comencen a festivar la Mare de Déu de Montserrat i la

del cavaller St. Jordi amb actes litúrgics i privades, fervoroses acadèmies on les flamejants poesies encenien autors i oients. Encara clergues ancians i tants ex-seminaristes avui escampats pels diversos tocoms del bisbat i de Catalunya, recorden i testifiquen: conèixer i estimar la nostra terra i les nostres coses eren obres de l'escalf i entusiasme del Dr. Augé. Ara parlen d'equip, aleshores de la colla del Dr. Augé.

2

El Dr. Augé, periodista: No ens imaginem la gresca encesa en la redacció del quinzenari "La barretina", ens caldria la vivacíssima humor del canonge vigatà Dr. Collell, en desclourer per primera vegada la insòlita col·laboració d'un ignot periodista. La seva doctrina s'adiu a l'ideari de la redacció i la publica, tanmateix intrigada per l'estil, els temes i les motivacions. Un col·laborador desconegut, sense firma, ni dada, ni senyal, llevat el timbre de correus i amb un pseudònim, malgrat la moda, tan mofeta i sonor: Mustafà-xiulets de fusta-blanca.

L'acollida col·laboració del Dr. Augé excita la tafferia dels redactors. El director del quinzenari amb fina diplomàcia, amb firma àrab i amb una llarga poesia deleix conèixer el nou col·laborador i escriu: "Del Santó Ben Ali-oli Butifarra al moro Mustafà-xiulets-de-fusta-blanca" val la pena copiar-la i llegir-la, però resulta massa llarga, acaba:

l'oraneta porta "La Barretina"
que donava tallades de tunyina
d'un modo que, al pensar-hi, encara ric".

El Dr. Augé en el número del 1 de novembre del 1895, contesta també amb una poesia-vers: "Mustafà-xiulets de fusta-blanca agraeix al Santó Ben Ali-oli amb Butifarra".

La copiosa i acceptada col·laboració (2) enceta un diàleg d'idees, temes i parers que honra al seminarista, d'aleshores conegut i estimat en els cercles sacerdotals de Barcelona i de Vic. Respecte i afecte que Augé s'ha guanyat ell sol, a força de treball, a pols de braços, entra als ambients literaris barcelonins, el nostre seminarista si hi troba bé, ha encertat

el seu nivell, el seu climax, col·laborarà en "La Creu del Montseny", en "La Renaixença" i firmarà segons la mena de treball, poesia, ciència, sociologia, etc.

Estudis superiors: El bisbe Dr. Riu demana al rector del Seminari Conciliar, Dr. B. Ballús, un clergue assenyat i exemplar i amb dots intel·lectuals perquè cursi estudis de dret canònic i graduat entri a la Cúria bisbal. El Dr. Ballús senyala Mn. Augé que s'adapta a les directrius del bisbe Dr. Riu i des de La Pobla de Lillet passa a l'Universitat Pontifícia de Tarragona.

Augé havia glatit cursar en l'Universitat literària de Barcelona la carrera de Filosofia i Lletres, la història, la filosofia, àdhuc la teologia tan adient al seu temperament d'artista, d'un perfectíssim i natural sentit estètic, afegim nosaltres desconeguts per qui no hagi llegit els seus treballs literaris publicats. Baldament no senti cap atractiu i gust per la carrera de lleis, ell, l'ànima sense fites, dòcil i reverent compleix la comanda. Tres anys d'estudi amb les millors notes li cofaven les borles doctorals rera un exàmen insuperable i una tesi reblerta, saturada de ciència coronada amb un merescudíssim i solemne "Nemine discrepante".

Atuïdora lliçó de la filosofia de la història. El fet històric retallat. El Dr. Riu demana al Dr. Ballús un clergue per estudiar lleis eclesiàstiques i preparar-lo per exercir de Vicari general. El Dr. Ballús elegeix, a consciència, Mn. Augé. Aquest clou els estudis superiors i el bisbe Dr. Riu ja no és bisbe de Solsona, ni viu en aquest món...

Cloem els ulls i meditem com hauria evolucionat la diòcesi de Solsona si el bisbe Dr. Riu la regeix una dotzena d'anys amb el Dr. Augé per Vicari general, o si en 1919 el bisbe Dr. Vidal i Barraquer l'escolleix per successor. Topem amb les planes llampurnejants de Toynbee (3) redactades amb l'humor anglès, una lletania d'inòcues i balderes preguntes condicionals: Que hauria passat si el zerevic Aleix, esperança de Nicolau II, no sofria d'hemofília; si no esclata la revolució russa, del 1917; si Hitler guanya la guerra?

i us corprèn la seva vivencial confiança amb la Divina Providència. Planes frapants, esbalaïdors. Mentre Roma exulta les jornades glòries de Pompeius que ret els famosos exèrcits de Mitídrates, neteja la Mediterrània de corsaris, irrisòries deixalles de les seves audaces esquadres, el bon Déu, amb les victòries del general romà, pacifica el Mediaerrani i facilita el creuar tot el mar amb plena seguretat, els viatges apostòlics de St. Pau.

Abans de Toynbee la parèmia catalana ratifica:

No es mou fulla
que Déu no vulla. (4)

3

El professor: La millor obra del mestratge d'un professor són els deixebles. El Dr. Augé adverteix que forja els futurs sacerdots del bisbat de Solsona, no sacerdots abstractes, eteris, immaterials, sinó pastats amb argila catalana que han de modelar els homes concrets, afaïçonats igualment amb argila del terror nostre; deuen dominar la història de Catalunya en tots els caires al llur abast, indispensables els humans des de la cançó popular, els adagis, la rondallística, els eximis pensadors, els escriptors, la psicologia nostrada, el nostre tarannà, únic coneixement que adaptarà la futura actuació dels deixebles profitosa als pobles, car si els catalans no esmotxen punxes massa agudes del llur fer, dir i pensar... per una autoctonia...

Els deixebles avalen l'excels mestratge del professor Dr. Augé en dedicar-li la selecta miscel·lània que honraria qualsevol professor mundial i qualsevols deixebles. Deplorem algunes absències, principalment les del Dr. Josep M.ª Pibernat (5)... i la de Mn. Josep M.ª Muntanyà... que refusen tantes esmenes... avalen el llur tremp mental rectíssim, enalteixen el professor que els havia esculpit...

El mestratge del Dr. Augé trascendeix al Claustre professoral del Seminari Menor.

Sense exagerar esguardant el mòdul assenyat del nostre poble, deurem proclamar que de la discretíssima actuació del Dr. Augé a tra-

vés dels seus deixebles irradia per tots els tocoms del bisbat una nova visió de la terra catalana, un coneixement dinàmic, més humà i cristià dels deures de la clerecia vers la pàtria, que expliquen el flamareig del bisbat en els moments culminants de la pietat nostrada, la intervenció del deixebles en la premsa, en els concursos literaris ...

Canonge doctoral: Per la promoció del Dr. Jaume Viladric i Gaspar, doctoral en la S.E.C. de Solsona a una canongia de la catedral de La Seu d'Urgell, vaca la doctoralia de la catedral de Solsona que s'ha de guanyar per oposició. S'inscriuen a les oposicions els professors del nostre Seminari Drs. Josep Augé, Joan Mata, Josep M.ª Jou i Ramon Miquel. El Dr. Augé intentà opositar a la mateixa canongia doctoral vacant en 1904 per promoció del Dr. Pere Felicó i Serra a una canongia de la catedral d'Eivisa.

Vicari Capitular: El bisbe de Solsona fra Lluís Amigó i Ferrer es traslladat a la diòcesi de Sogorb, els canonges de la Catedral solsonina deuen elegir vicari capitular.

El Dr. Augé, canonge doctoral des del 7 de març de 1910, el 5 de novembre de 1913, els mateixos canonges l'escollien per Vicari capitular. Sovint el conèixer una persona minva el seu prestigi, ben al contrari amb el Dr. Augé. El primer acte del Dr. Augé, vicari capitular, és un gest típic del seu obrar, ha de nomenar el personal que cooperi al seu govern del bisbat i nomena dos dels seus contrincants de les oposicions: Drs. Jou i Miquel. Reconeix la llur vàlua i aprofita la seva aptesa, el seu entrenament pel bon govern del bisbat. Designació ovacionada amb tota complaença per tota la diòcesi.

El Dr. Augé sabia prou i massa d'ostracismes i dels mals causats a la Sta. Església per tantes enveges i roïnes mesquineses... l'odiu injectat amb màximes o menudes dosis... "Impavidum ferient ruinae", les runes del món-univers no el commourien, li repetiria el seu Horaci-Od. III, 3,8... vivia la dolça humilitat cristiana.

Escriu el P. Lacordaire: Es propi dels grans homes capir les necessitats principals del seu temps i bregar per la llur solució... Es l'eco sonor, baronívol de les paraules del Dr. Augé en el sermó de la Festa Major, 1904: "Ciutat renyida, ciutat morta... Cal pau, cal amor, cal afecte... Mare de l'amor, de la pau, de la germanor entre els vostres fills..., l'unió compacta simbolitzada per la pinya que cimeja el vostre ceptre". Integrar els solsonins era l'anhel nobilíssim del Dr. Augé, integrar tots els solsonins en una obra comuna, eixamplar i enaltir la ciutat, obra lenta i feixuga cauteritzar les bèl·liques nafres, reconstruir-la espiritualment i amb peu ferm entrar en el camí lluminós d'una Solsona rica i plena.

Horitzons sense fites cospa la clarivent intel·ligència amb l'hercúlia voluntat del Dr. Augé que no s'arrauleix, intrèpida, davant els obstacles que malmeteran la seva robustesa somàtica, a l'encalç de l'amor fratern entre els ciutadans i de la glòria de la ciutat benamada que defineix tantes vegades: la ciutat dels quatre planells signats de segles enllà per la Santa Creu.

Resumim: "Els ponts i parcs naturals: Al·lucinant visió de la gran Solsona que creix, batega i treballa amanyagada dins la xalesta conquilla reblerta de totes les beutats fatilleres de la naturalesa. La Solsona ínclita, mare nodrícia d'aquestes quatre filles quatre rutilants constel·lacions del seu matriarcat, quatre noves ciutats-jardí, els quatre dolcíssims planells enllaçats per aïrosos i graciosos ponts, estretes i flexibles argolles que amb les seves obertes i franques avingudes agermanaran els diversos nuclis esmentats mentre miren, ingenus, escolar les menudes trenes de les aigües que solquen, fecundes i cantadores, les engires fascinants de la gran Solsona embadalida de tantes gerdors i gençors que la converteixen en la genuïna ciutat-jardí.

El pont de St. Bernat —torrent de Ribalta— que enllaça directament els plans del Boix amb el pla d'en Tomasa-Lloberes. El temps s'ha afanyat a confirmar la exacta visió del

preclar solsoní Dr. Augé, despesa aleshores gegantina?... que ensenya l'experiència ho-dierna?...

Si el pont de S. Bernat tan controvertit, palesa el temps industrial, comercial i financer del Dr. Augé, avui demanat i avalat per tots els seus usuaris, corrobora el tret genial d'urbanista que s'ha guanyat el Dr. Augé, en planejar el pont damunt el riu Negre que s'inicia en la plaça? —les característiques plaçes del Dr. Augé—, a construir en la cabana del Moristó, saltar el riu Negre i esbatanar la majestuosa avinguda-ampla-ampla-ampla exigia el pròcer solsoní talment el profeta vivent que perfora la futura història de la ciutat i es complau en la contemplació —ja realitzada— de la nova avinguda palpitant per la renouera, trepidant activitat del comerç des de la Noguera a la Ccsta Brava, amb la gràcia versallesca dels jardins en les voravies, perfums de flors, aromes dels arbres i el pas rítmic de les gents devers els llurs tràfecs, tota sota un pali vellut-seda de frondes degotants, ombres suaus en les hores fortes del sol, tebiors confortadores en les hores del temperat hivern solsoní, on es bastiran cases èmules de les antigues cases del vall calent, patinades pels besars del sol i serena, sentades damunt les velles muralles fins atènyer la magna plaça-la cruïlla, encreuament de les carreteres de Torà-Sanahuja-Solsona, d'on partirà el carrer que encaixarà amb la carretera de Basella... oh, la plaça de la cruïlla que devia ésser gran, gran, gran, ampla, esbarjosa... Oh les rialles mofetes, els esguards burlers dels conciutadans que es mal-liaven de les visions futures del Dr. Augé, que el conceptuaven... i als cinquanta anys tothom ha d'admetre que la plaça actual esdevé irrisòria, inútil, enfarfegada per enquistar el moviment cada dia més espès, inepta per engolir el tràfec i ara afegiu la gernació dels vallets i adolescents solsonins i de la comarca vers les escoles municipals i de bells oficis.

Gest amabilíssim del nostre Pare que està en el cel, tan amorós de nostre amor que els nebots del Dr. Augé són els propietaris de la casa-llevant de la cruïlla talment la meravella a Providència de Déu preparés el plint, el

sòcol, la paret on obrir-hi la fornícula del bust o decorar-hi el nom de l'egregi solsoní que en tota la seva actuació aspira i cerca solament el bé i el profit de la seva Solsona.

Vicari capítular del bisbat de Solsona aprofita l'oportunitat per a festivar l'obertura de la carretera de Manresa a Basella amb una diada augeniana. Convida el bisbe de La Seu d'Urgell, Dr. Benlloc, D. Lluís Duran i Ventosa amb un manyoc d'egregies personalitats barcelonines, manresanes i la batllia de Solsona que entra joiosa a la festa. Exit ple, ideal del Dr. Augé realitzat: integrar, agermanar tota la ciutat.

Que resta de l'avinguda-parc fins al torrentol dels Caputxins vells... era la normal, la humana actitud del Dr. Augé; res d'imposició, res per violència, menys per decret. Els pobles els fan els seus habitants que capten les altes directrius, les úniques i autèntiques nobleses.

Si el Dr. Augé estima l'antiga Solsona que estotja la fina aristocràcia de la seva història, efflvi de la seva captivadora feminitat, goig dels seus fills, embadaliment de turistes, ullpresa de la seva senyorial coqueteria no pot recloure's en el record de les seves glòries, menys tancar-se en gèlida torre ivorina, abrivada i ferma amb el seny llegat dels ancestres i la robusta vigoria de la sang jovençana, ha de bregar per aconseguir les fitesclaus, pervenir als termes locals que li exigeix la seva topografia, cor i centre de la nostra pàtria catalana (6), anhels i energies que plasmaran la gran Solsona, prefigurada i somniada pel pròcer solsoní.

Insinuem l'aportació del Dr. Augé a les obres humanes, les vistents que hom no podrà negar:

A) Promou les Escoles nocturnes en el Palau bisbal amb lliçons de catecisme de la doctrina cristiana, de llengua catalana, per enfevorir la fadrinalla solsonina i preparar-la a una digna i eficaç actuació ciutadana. Retreiem la sentida dolor del Dr. Augé davant la manca d'escoles adients per als infants solsonins que ell hauria situat en les vores del firal pendant amb el convent de l'ensenyanç.

Grups escolars amb espais suficients demanats per la moderna pedagogia: aules, esports, parcs, per l'equilibrada formació dels menuts solsonins.

El Dr. Augé convertia el vell firal en l'"apex" de la gran Solsona que congregaria la ciutat.

B) El "Centre Català" (7). Es la projecció externa de la seva filosofia, demostrada pràcticament per la vida i doctrina de Jesucrist, negativament per la ensulciada escatalògica i desolació emocionant a qui ho volia veure, de Solsona motivada per les guerres i bregues civils. El Dr. Augé és una sola i única persona, el sacerdot sempre ciutadà; el ciutadà sempre sacerdot.

L'obertura del "Centre Català" és obra seva. Estimem la força, el prestigi, la col. laboració dels seus amics.

Segons el Dr. Augé devia el Centre Català ésser un fogar de formació ciutadana i de treball germanívol amb els altres de Catalunya per a superar els estralls de les guerres passades, esvair nous motius de ridícules baralles i estúpides conteses partidistes i avançar vers una Catalunya rica, plena i cristiana... fogar de convivència dels solsonins, car la sola condició exigida per ingressar-hi era estimar i treballar a profit de Solsona. Els guanys eren palpables, la influència del "Centre Català" evident. Tot succeïa sota el seny guiador del Dr. Augé. Cert, desplaïa, molestava als qui... l'eficència del mentat Centre s'extenia per tot el districte electoral en cercles concèntrics. Els municipis dels environs de Solsona accepten les directrius. El local resultava esquitit per apletar, enquibir l'afluència de socis.

C) La diàfana, rutilant, exemplaríssima actuació del Dr. Augé en les eleccions de diputats a Corts, a la Diputació provincial.

D) El Col·legi de Sant Josep. El dissabte de cada setmana parlava als seus alumnes com feia de vicari en Cervera i en La Pobla de Lillet, sobre un tema evangèlic, senzill, mai banal, d'un fet observat, una mica de psicologia, accessible sempre a les intel·ligències dels adolescents àdhuc a les infantines, sense formulismes, sempre una crida a la fidelitat, al desinterès, a la sinceritat, condicions

essencials per una vida de ciutadà i cristià. Encara avui els deixebles més grans comenten i agraeixen les ensenyances del Dr. Augé, almenys tots amb els qui he parlat del centenari.

E) L'escola de Sant Francesc d'Assís: Un succedani de les Escoles nocturnes.

F) La Biblioteca que obria la Mancomunitat de Catalunya, on les ciutats i viles de la terra catalana... El Dr. Augé no l'aconseguí. Ara no basta una biblioteca sola —afegim nosaltres—, els nostres fadrins i fadrines necessiten la "Casa de Cultura" com el pa de cada dia.

G) La Joventut solsonina: de la Mare de Déu del Claustre: Una altra plana...

L'obra valenta, coratjosa, decidida de l'inoblidable P. F. d'A. Segú, c.m.f. Qui fou el pare, pedaç del pioner... exiliat? (8).

H) Posa en el cartell del Certamen de la Puríssima, 1917 el tema: "Lo que és i lo que podria ser l'arxiu municipal de Solsona". Indica rutes als seminaristes fills de Solsona per aprofitar les vacances estiuenques. Quants són els arxius solsonins a explorar?

I) L'Orfeó Nova Solsona: Unes línies que perfilen la vera efígie del Dr. Augé. El dia 10 de setembre de 1919, l'Orfeó Nova Solsona, després de la vetllada en el local social (9), el notable director de l'Orfeó, Rvd. Ricard Penina, adreça privadament la paraula als orfeonistes, els exhorta que minvin les rivalitats partidistes, que tots els solsonins, sense distinció de bàndols, puguin col·laborar en aquesta obra cultural (10). Es l'eco de l'ideari del Dr. Augé. Si us punyeix el dubte, llegiu la plana 51 dels "Sermons" del Dr. Augé, on podreu llegir: "Amb la més fonda emoció posem fi a aquest humil treball, que ai! ja no pot pretendre la sanció del Mestre. I amb el més alt respecte l'oferim a la bona memòria d'aquell que amb tanta raó podia dir-nos com Sèneca a Lucilius: Assero tibi, opus meum es".

La formativa augeniana s'estintola en el principi fonamental cristià i humà: Estimar i respectar l'home.

La perfromança del Dr. Augé en la vida solsonina es tradueix ferma, sòlida, guiadora, talment un monolit marmori. Barcelona ho sap i Barcelona ho estima, ho agraeix.

El Banc de Terrassa obre una sucursal a Solsona. Entre els invitats figura en Francesc Cambó. En l'hora del lunch, sense fresa, s'eva- deixen en Cambó i el Dr. Augé, a peu carre- tera de Manresa enllà, en amigable col.loqui, ja els atraparien la caravana de cotxes vers llurs domicilis.

No seria temeritat escriure que entre els temes recordats figuressin els articles jovençans del Dr. Augé en la premsa barcelonina, on també s'entrenava un jove estudiant de Lleis i de Filosofia i Lletres en l'Universitat bar- celonina que després hom nomenaria amb pregon respecte i fama internacional don Fran- cesc Cambó.

6

El sacerdot-administrador de la Vuitquatrena: Desembre de 1914. No politiqueja, menys intriga, capta tota la profunditat i l'extensió dels maldecaps que ofereix la situació de la Vintiquatrena. Alguns que el voten, cerquen el taumaturg, altres...

L'obra del Dr. Augé en la Vintiquatrena ex- hibeix tres caires: La part espiritual, la part material i revitalitzar la Vintiquatrena.

Restaurar la Vintiquatrena: Retornar la Vin- tiquatrena a la seva primera institució agullo- nava constantment el Dr. Augé per vitalitzar verament la pietat i la devoció de Solsona a la Patrona.

... ..
Les obres materials: La titànica gestió admi- nistrativa no la diran les obres materials, sem- pre fàcils de realitzar quan es disposen de cabals inesgotables com el patrimoni de la Mare de Déu del Claustre, la recta i sana administració del Dr. Augé la proclamaran les lluites aferriassades per a salvar els interes- sos de la Mare de Déu. La vigoria mental, la robustesa raonadora, el tremp dialèctic del Dr. Augé esdevenia hercúlia, incandescent, transparentíssima per defensar els cabals en-

comanats a la seva administració davant els plans i projectes eixorcs, arriscats, presentats a judici de la Vintiquatrena. Els arquitectes... guanyar honoraris, Seria injuriar-los.

El Cambrí: La fabulosa etzegallada del cambrí, el finestral forà no respon, no s'adapta a l'arc del retaule-altar, el tret delirat, el zènit de la troballa que era l'acoplament d'ambdós finestrals que devien resaltar la brunesa de la santa imatge, doncs, fracassarà, el descen- trament d'uns centímetres desfarà la bellesa somniada. Aquí comença la negra història, ine- narrable, inqualificable... Qui té la culpa? Els arquitectes successius sols tenen una dèria, amagar el disbarat del seu company i les llurs solucions són tan irrisòries, tan migrades, tan il.lusòries, mancades d'enginy i d'invenció que si hom s'entreté a repassar fotogràficament aquestes meravelles, sembla un joc de... llen- çar els tresors de la Verge, un oblit inexplica- ble de l'adagi català: fer, desfer, refer, feina d'escloper.

El Dr. Augé toca de peus a terra, no soluciona el disbarat, el minva enormement amb un pa- rell de cortinatges. Solucions dels arquitectes. Refusa el projecte de solidificar la santa imat- ge amb un bany de betum per evitar la seva erosió i el corrent d'aire, col.loca un vidre en l'arc del retaule, servirà per evitar la pols al cortinatge i a la santa imatge. Espera pintar els dos plafons immediats a la santa imatge perquè cal un pintor digne de la santa imatge i del cambrí. Construeix un senzill altar mig encerclat d'una escala que facilita besar la santa imatge. Mai construir per construir, per a fer-se un monument. Ha d'endegar el par- quet dels pisos; vol madurar l'obertura de les parets del presbiteri, bastir l'altar al centre de la capella seguint les directrius del primer Congrés litúrgic de Montserrat i al peu del retaule l'orgue petit on cantin els escolans.

L'aplom, el seny, el pensar i reflexionar típic del Dr. Augé.

... ..

Verament els homes són limitadíssims i va- loren ben diversament els fets. La gestió del Dr. Augé fou extraordinària precisament per- què no féu cap obra externa; no s'havien fet

prou disbarats entre arquitectes, aparelladors i precipitadors? El Dr. Augé tenia un concepte cristià de l'administració dels cabals i del fer obres. No era home devorat per la fam de diners, hauria seguit una carrera civil car el bon Déu l'havia dotat amb totes les qualitats per cursar-la i triomfar-hi i serà sempre un títol nobilíssim per al Dr. Augé haver mort pobre malgrat les possibilitats de guanyar una riquesa.

El Dr. Augé lleva els vestits i la corona postissos a la santa imatge, defensa el pla de l'arquitecte senyor Font i Gomà, tan sols feia quatre anys que l'havien inaugurat i... s'abraonaven per ensorrar-lo.

Si el Dr. Augé fos viu; si els arquitectes, segurament molestats per la broncínea resistència del Dr. Augé, contemplant llurs obres polvoritzades, on paren llurs treballs genials! tot per ésser substituïts per les pensades que el poble solsoní ha definit

El Dr. Augé executava el parer del bisbe Dr. Riu: "Lo que si encargamos de todas veras a los administradores y a sus sucesores, es que las obras y mejoras que se emprendan en adelante, obedezcan siempre a un plan". (11).

El Dr. Augé no és un apassionat, un temerari, menys un decadent. Atribuir-li tals penjaments és ignorar totalment la seva vida i la seva actuació en els camps sacerdotal, social, científic, canonical, prototipus excels d'humanisme cristià.

El temps ha ratificat el seu punt d'obrir i voleu una obra més extraordinària?

L'actual solució del decentrament —no disputem de gustos— a parer de la ciutat de Solsona que si hi ha fixat i hi pensa... que el projecte del senyor Font i Gomà.

De les obres espirituals que el Dr. Augé planeja per fomentar el culte i la devoció, no se n'ha fet cap...

La Companyia Hidro-elèctrica de Solsona: Escenes doloroses amb vivències de realíssima tragèdia hel·lènica. Un ciutadà que defensa

els béns de la ciutat quasi a desgrat de tots els seus conciutadans. Compendiem la gesta a exemple, escarment i profit de les noves promocions solsonines.

El Dr. Augé intervé en l'afar per raons dels càrrecs. Canonge doctoral informa al Capítol catedralici; sacerdot-administrador de la Vintiquatrena i com a president de la Pia-Unió dels preveres, fills de Solsona.

El Dr. Augé ha estudiat els estatuts de la citada Companyia i... demana: garantia per als cabals que administra.

El temps ha glorificat la clarividència i patriotisme del Dr. Augé. Qui li pagarà els disgustos, les aspres i doloroses hores?... l'allau?....

L'home de estudi: La devoció a l'estudi, a parer dels condeixebles tots, la vivia i la comunicava; amb el Dr. Augé el seminarista tenia un sol dilema: estudiar o plegar els llibres. Conserva els llibres de primeres lletres. No podríem ometre el judici crític sobre les obres de Mn. Eudald Serra i Buixó: el primer escriptor ascètic actual de Catalunya.

Nomenat Prefecte d'Estudis en el Seminari Conciliar de Solsona exigirà idèntica catarsi magisterial a tots els professors.

Es migrava en contemplar la clerecia francesa, belga, alemanya, la llur producció científica, ascètica, literària, religiosa i per contrast....

El Dr. Augé, monjo: Una entre les moltes boutades que es fan córrer per molestar. Ens escapa el riure en recordar la malèfica dita. Era monjo pel deler d'intimar amb Déu i treballar perquè el proïsme ho fes. L'apostolat del Dr. Augé és la carta xopa de pietat cristiana, el diàleg xarbotant efusions divines, el llibre educador...

L'enterrament: Per valorar i judicar la influència del Dr. Augé damunt Solsona basta retreure la gernació enorme dels solsonins al seu enterrament. Copiem de les cartes rebudes en el Seminari Pontifici de Tarragona on cursava: "Fou un plebiscit unànim, el tot Solsona"; "no havia vist mai un enterrament amb

tanta gent silenciosa i adolorida"; "omplenen la plaça i els carrers de Sant Josep, de la Mare de Déu i fins a la capella de Sant Antoni es veia gent"; "si passés un foraster a la plaça en l'hora de l'enterrament hauria preguntat que esperen tants d'homes vestits de festa".

En tornar a Solsona i preguntar detalls de la malaltia, santa mort i enterrament del doctor Augé, la veu concorda, unànim: Un espectacle emocionant. No quedà ni una ànima en cap casa".

"Manibus date lilia plenis" (12).

Atapeïm d'aromosos lliris al·bíssims la tomba on reposen les santes despulles del nostre preclar ciutadà, sacerdot sant, patriota invicte.

NOTES:

1. — Mn. Eduard Cirera, c.o. era el cap dels carlins.

2. — En redactar la història religiosa, moral, política, civil, etc., de Solsona, caldrà llegir aquests articles.

3. — Toynbee, Arnold J. Li veden cursar la carrera civil de Filosofia i Lletres, el bisbat precisa de la col·laboració del seminarista-clergue Augé.

4. — Filòsofs, assagistes, teòlegs afinin la

Fragments del llibre: *El M. I. Sr. Dr. D. Josep Augé i Pujol, canonge doctoral de la S. E. C. B. de Solsona, per Mn. Jaume Sarri i Muntada, canonge de la S. E. C. B. de Solsona.*

llur sagacitat mental per aclarir la parèmia ancestral en el cas Augé.

5 — *Sermons* del Dr. Augé. Demanem als nostres amics bergadans que curen les Edicions del Museu Municipal de Berga la publicació de les poesies del Dr. Josep M.ª Pibernat.

6. — El Dr. Augé situa Solsona al centre de Catalunya car considera la part donada civilment a l'Aragó i la irredenta, subjecta a França.

7. — Centre Català. Mireu: Tomàs Boix, l'iniciador de l'escola solsonina de pintura. Inèdit.

Als 26 anys el Centre Catòlic es lleva el nom de catòlic i s'enfloc a el nom de Centre de Cultura Popular.

8. — Es necessari redactar la història de les societats solsonines: Centre Catòlic, Casino liberal, Centre Català, L'Aliança, Patronat Obrer Tradicionalista, Joventut solsonina de la Verge del Claustre, Ateneu de Solsona.

9. — De la premsa solsonina. Mireu els quinzenaris publicats en Solsona.

10. — Mireu els mentats "sermons".

11. — Dr. Riu Cabanes Ramón: *La Virgen del Claustro y la Ciudad de Solsona*. Imp. Mariana. Lérida, pág. 184-85.

12. — *Eneida*, VI-883.

CINE PARIS

Películas que serán proyectadas durante los días de
FIESTA MAYOR 1973

★ ★ ★

El Violinista en el Tejado
Río Bravo

¿Qué me pasa, doctor?
No beses a un extraño
Adiós, cigüeña, adiós

Detalles en programas aparte